

gjøre en Prøve ved en ganske enkelt Examen, men nu vil man jo opfatte det saaledes, som om man har levet og oandtet i Forestillingen om, at alle Embedsexamina skulde have Examenkommissioner, skjøndt jeg tør paastaar, at Forestillingen om, hvorledes disse skulde være og virke, er saa dunkel hos ni Tiendedelen af Rigsdagsmændene, at, naar de ville være ærlige, maa de sige: Vi kunne ikke have nogen Mening derom, førend Kommissionerne komme til at forelægge i den Form, hvori de skulde være. Nei, det slaar fast, at det er et betydeligt Skridt fremad og mere, end der nogensinde er kommet ud af tidligere Skridt i Retning af muligens foreløbig at faa en Examenkommission ved den theologiske Examen, naar man gennemfører en Forandring af hele Examenvæsenet, hvorefter det bliver muligt at kalde dem til, som maatte indtage en saadan Stilling, at de maatte kunde benyttes til Examenkommissioner, og man tillige udtaler, at dette er Maalet, man sigter til, idet man træffer de Foranstaltninger, der nu træde ilve som de, der skulde bestaa, indtil Examenkommissioner kunne indføres. Jeg vil ikke ønske den omhandlede Sætning tilføjet; om ogsaa den ærede Rigsdagsmand siger, at den Intet har at betyde, maa han dog tilstaa, at hvilken Betydning den har for mig, er jeg den eneste og bedste Dommer over. Jeg anser den ingenlunde for at være uden Betydning, men paa den anden Side kan Rigsdagen ikke have Noget imod, at en Institution kommer frem, som man netop har ønsket at faa, og med Hensyn til hvilken, man har gjort sig ganske andre Forestillinger om, hvilken Betydning den vilde faa for det Hele, nemlig faste Censurer, at den kan blive kaldt tillive nu og komme til at medvirke til at afhjælpe mange af de Feil, som Ingen, selv Ingen af dem, der i det andet Thing erkjendte de gode Sider og Nyttens ved den nuværende Examinationsmaade, kan negte, er tilstede, og man maatte se paa de nuværende Forhold med høist besynderlige Bliffe, naar man ikke kunde se, at Virkningen af en saadan Institution haade direkte og indirekte kunde være af en overordentlig stor Betydning, især naar det tillige er sagt, at denne Institution kan gaa

forud for det Maal, man ønsker at naa, forudsat at man kan komme dertil; thi det kræver til enhver Tid Overensstemmelse mellem Rigsdagen og Regjeringen. — Hvad nu endelig det sidste Spørgsmaal, om Seminarierne, angaar, da er det mig kjær, at det ærede Medlem har fundet, at det, der tilbydes, fra min Side dog var Noget, at det var et virkeligt Offer fra min Side, og at det var et Tilbud. Mit Tilbud gik ud paa, at man med Hensyn til disse altfor ofte omtalte Husleiegodtgjørelser skulde lade det blive ved det gennem Aarhundreder Bestaaende, som Landstinget har sluttet sig til. Dette var den ene Del af mit Tilbud; den anden var at blive staaende ved den Affattelse, som det andet Punkt havde faaet i Landstinget, skjønt det ikke tiltaler mig, og den tredje Del var at gaa bort fra den Afstuelse, som jeg har havt, og endnu har i betydelig Styrke, at man gjorde rettere, i at beholde, og bevare Seminarierne. Det lader sig ingenlunde sige, at det nu har vist sig, at der er et for mange, fordi der paa eet Sted nu er et noget ringere Antal Elever. Dette kan forandre sig, saa at det ikke er aldeles sikkert, at der er for mange; det kan være aldeles tilfældigt, og selv om der er et ringere Antal Elever, er det ganske vist, at en saadan Forsvinden af et Institut af den Art paa mange Maader bliver søelig for Abfsligge. Jeg har derfor allerede under 1ste Behandling yderligere føiet til, at det forekommer mig besynderligt, at man er saa ivrig efter at faa et saadant Institut nedlagt, idet man saa tidt taler om, at man ikke skal spare Noget, som kan virke til Gavn for den almene Undervisning, for Folkeundervisningen, og jeg har gjort gjældende, at, da man saa ofte kommer til at staa ligeoverfor den Mislighed, at der, hvor der virkes direkte derfor, handles om saa store Summer, at de ikke let kunne skaffes tilveie, og Eagen derfor maa overlades til Kommunerne selv, maatte man her, hvor der er Spørgsmaal om at virke i denne Retning, og hvor Erfaringen, om der ogsaa kan være Tale om Svagheder, om Misligheder og Forkertheder, dog ingenlunde har godtgjort, at ikke den Virksomhed, der